

Hodnocení kvalifikačních prací na ÚISK

Název práce: **Proměny postavení nakladatelského subjektu v letech 1949-1969: Nakladatelství Vyšehrad**

Typ práce: bakalářská

Hodnocení práce: **Velmi dobře**

Vedoucí práce: PhDr. Jiřina Šmejkalová, CSc.

Oponent práce:

Konzultantka práce:

Řešitelka práce: Tereza Poláčková

1. Hodnotící kritéria práce a bodové ohodnocení

Obsahové posouzení práce (max. 70 bodů)

Aspekt práce	Vysvětlení	Body
Kvalita shrnutí současného stavu poznání, používání odborné terminologie, zohlednění různých pohledů na téma práce	Shrnutí současného stavu poznání je adekvátní dané úrovni studia, akademický styl psaní na přijatelné úrovni, ačkoli se autorka nevyhne zbytečným zjednodušením (např. u definice cenzury). Jde ale vcelku o úspěšný pokus o pojednání o vybraných aspektech působení vydavatelství v centrálně řízeném systému.	7
Definice cílů, výzkumná otázka a její zasazení do současného stavu poznání	Definice cílů a výzkumná otázka jsou uspokojivě formulovány. Výzkum se opírá o klíčové sekundární zdroje domácí provenience (Příbáň, Putna, Wögerbauer, aj.). Bibliografie by musela být pro špičkové hodnocení rozsáhlejší, včetně odkazů k mezinárodnímu zkoumání, které chybí. Ale autorka využívá např. i memoárovou literaturu, kterou bylo třeba aktivně vyhledávat (např. Kuncířův <i>Život pro knihu</i> je k dispozici v pouze omezeném počtu výtisků ve vydání exilových Rozmluv z r. 1985). Zabývala se také dobovým mediálním obrazem sledovaných témat (Lidová demokracie) a věnovala pozornost klíčovým zákonům (tzv. březnový Zákon č. 94/1949 Sb).	7
Metodologické zpracování výzkumné otázky, vysvětlení volby využití metody s ohledem na výzkumnou otázku	Zvolená metodologie je stručně nastíněna v Úvodu, nicméně je přijatelně vyložena ve vztahu k výzkumné otázce. Autorka vysvětlila absenci archivního výzkumu poněkud letmo, ačkoli se touto možností zabývala a na mé doporučení konzultovala i s odborníky z jiných akademických institucí (Příbáň).	12

Analýza, interpretace výsledků a formulace samostatných závěrů vč. zohlednění současného stavu poznání	Autorka vcelku uspokojivě rozpracovává svou tezi, že „nakladatelství Vyšehrad (tak) slouží jako případová studie, která ilustruje, jak politické změny a ideologické cíle komunistického režimu formovaly nejen knižní trh jako celek, ale také jakým způsobem byly náboženské a ideologické instituce cíleně potlačovány a kontrolovány“. V kontextuálních kapitolách zvládla alespoň částečně pokrýt např. i náročnou problematiku antiklerikálních postojů v české společnosti, které zdaleka nelze redukovat na období po Únoru 48.	15
Invence, inovativní a původní přístup	Ačkoli lze prohlášení autorky, že zejména v 50. letech se „Vyšehrad (se) stal místem kulturního odporu a duchovního vzdoru ...“ pokládat za poněkud nadsazené, oceňuji její snahu pomocí analýzy konkrétní kulturní instituce nabourat černobílý obraz totalitní zkušenosti v českých dějinách knihy. Značná část práce je zaměřena na ediční profily nakladatelství v jednotlivých obdobích, nicméně autorka se pokusila zakomponovat i odkazy k některým aktérům nakladatelské činnosti, problematice produkčních lhůt a (místy i) nákladů, přidělů papíru a deviz na překladové tituly. Data ohledně dalších aspektů, např. prodeje, chybí a bylo by vhodné alespoň zmínit jejich omezenou dostupnost. Jakkoli to může znít jako klišé, nelze než souhlasit s jejím závěrem, že „důležitost svobody slova a nezávislé kultury“ je třeba neustále připomínat.	8
Počet bodů (obsah)		49

Formální posouzení práce (max. 30 bodů)

Aspekt práce	Vysvětlení	Body
Formální struktura práce a návaznost kapitol	Autorka zapracovala většinu podnětů ke struktuře textu i návaznosti kapitol (např. přínos Bohumila Staška), které zazněly v průběhu konzultací.	9
Aktuálnost zdrojů, korektní citování, cizojazyčné zdroje	Viz bod “zasazení do současného stavu poznání”, citování je korektní.	7
Slohové zpracování a gramatická správnost	Ačkoli autorka v zásadě respektuje slohové principy akademického psaní, vyskytují se občasná vybočení a formulační zjednodušení. Text je ovšem poměrně čtivý, sporadicky se vyskytují překlapy (... během pražského jara).	5
Počet bodů (forma)		21
CELKEM BODŮ		70

2. Komentář k hodnocení práce

Naše spolupráce začala na jaře 2023, studentka prokázala samostatný postoj při výběru tématu (volba Vyšehradu byla její vlastní), svědomitý přístup ke konzultacím a zapracovala většinu mých připomínek. Jistě bylo možno u tak specifického nakladatelského subjektu jít výzkumně více do hloubky, věnovat se například důkladněji jednotlivým složkám „knižního komunikačního okruhu“ včetně prodejní stránky produkce nakladatelství, ale pro daný stupeň bakalářského studia pokládám práci za adekvátní.

3. Otázky či tematické okruhy k obhajobě

4. Závěrečné zhodnocení

Práci doporučuji k obhajobě se známkou - velmi dobře.

Bodový zisk za práci	Hodnocení
83-100 bodů	Výborně (1)
82-66 bodů	Velmi dobře (2)
65-50 bodů	Dobře (3)
< = 49 bodů	Neprospěl/a, nedoporučeno k obhajobě

V Dobřichovicích dne 20/08/24

PhDr. Jiřina Šmejkalová, CSc

jméno a příjmení zhotovitelka posudku